

Тому, багато авторів до даних характеристик додають ще одну - цільову спрямованість. Так Л.Родні зазначає, що рекреація повинна бути соціально прийнятна, морально виправдана, а також збагачувати існування людини і суспільства в цілому. Р. Клаус у своїй книзі "Рекреативна атлетика" вказує, що ... "рекреція - це вид діяльності, яку вибирають добровільно з метою отримання задоволення або досягнення суспільних або особистих цілей. Нею займаються на дозвіллі, вона не пов'язана з основною роботою. Коли ця діяльність організована, вона може вирішувати творчі або суспільне значимі цілі, які стоять перед людиною, групою або суспільством в цілому".

Саме тому, завданнями рекреації є:

1. зміцнення здоров'я (фізичного – відновлення, психічного – зняття стресу, соціального – боротьба з шкідливими звичками);

2. самовираження особистості;

3. розвиток творчого підходу в організації дозвілля;

4. збагачення людини і суспільства в цілому.

Враховуючи вище зазначене, слід зазначити, що характеризується рекреація не тільки тривалістю, скільки своїм змістом, активним характером рекреаційних занять [3]. За цієї умови відновні процеси протікають швидше: рекреація є не тільки засіб компенсації виробничої та невиробничої втоми, але й засіб, що задовольняє природну потребу людини до спілкування з природою, сприяє зміні вражень. Цим і пояснюється рекреаційний вибух, який спостерігається у наш час у всьому світі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Выдрин В.М., Джумаев А.Д. Физическая рекреация – вид физической культуры //Теория и практика физической культуры, 1989, №3.- С.2-3.
2. Рыжкин Ю.Е. Психолого-педагогические основы физической рекреации: Учебное пособие.- С-Пб.: РГПУ им. А.И.Герцена, 1997.-366.
3. Физическая рекреация и метатеоретические аспекты ее теории //Бердус М., Бюген М., Бердус Г, Чувилин В. /Человек в мире спорта: новые идеи, технологии и перспективы: тезы Межд. конгресса, Москва, 1998.- Т.2.-С. 521-522.
4. Kelly J.R. Leisure and sport: of sociological approach //Handbook of social sciences of sport. Champaign: stripes publ. comp.1981.

СПОРТ І ДОЗВІЛЛЯ: НА ПЕРЕХРЕСТІ ІНІЦІАТИВ (зарубіжний досвід)

ІРИНА ПЕТРОВА

Київський національний університет культури і мистецтв

Серед форм дозвілля у зарубіжних країнах особливе місце відводиться спортивній діяльності. На відміну від медичних та спортивних організацій, пріоритетом яких є орієнтація на вузьку спеціалізацію – лікування людини від хвороб у першому випадку та виховання професійних спортсменів – у другому, спортивне дозвілля виконує не лише оздоровчі та рекреаційні функції, але й вирішує соціальні та культурні (естетичні, комунікативні, етичні, виховні) завдання. Спортивне дозвілля стає провідним напрямом діяльності парків, клубів, культурно-спортивних

кендо, айкідо, юдо та іншими видами спорту. Так, в країні нараховується більше 10 тисяч додзьо (тренувальних залів для дзюдо). Русійною силою любительського спорту стає студентська молодь: між університетами країни щороку проводяться Сомейсен (змагання з баскетболу, греблі, легкої атлетики), Хаконе скіден (марфонська естафета від Токіо до Хаконе й назад), Сомейсен (змагання з регбі), турнір університетів Канто з футболу. Оздоровчими видами спорту займається 68% дорослого населення. Разом з тим, необхідно зазначити, що з 1997 року по 2001 рік через економічні ускладнення в країні припиняє своє існування більше 200 спортивних клубів [3].

Спільними для спортивного дозвілля будь-якої країни є завдання фахівця, які полягають не в тому, щоб члени спортивних об'єднань досягли значних спортивних результатів, а в наданні необхідної допомоги, у створенні веселої та дружньої атмосфери у спортивних групах, умов для зайняття улюбленими видами спорту, стимуляції учасників до спортивної діяльності (шляхом спрощених правил гри, виворітання спортивного обладнання, розрахованого на аматорів, можливості спілкуватися); організації спортивних ігор та змагань. Спільними для спортивного дозвілля багатьох зарубіжних країн є й перешкоди, що заважають займатися спортом: брак часу, відсутність коштів та належних умов для спортивних занять.

Спортивні клуби, добровільні об'єднання та асоціації, культурно-спортивні комплекси розширюють межі своєї діяльності і поступово охоплюють вихідні, святя, відпускний період, впливаючи при цьому на життя особистості, її соціальну поведінку та здоров'я. Наприклад, наприкінці 90-х років у Австрії набуває розвитку програма "Активна Австралія". Її ініціаторами були департаменти охорони здоров'я, спорту та рекреації, департамент у справах сім'ї, австралійська спортивна комісія. Основним завданням програми є зміна ставлення населення країни до фізичної активності, покращання якості спортивно-оздоровчих та культурно-спортивних послуг, розкриття та розвиток фізичного потенціалу особистості.

Рух "Активна Австралія" має на меті: забезпечити доступність занять спортом для будь-якої людини; надати право вибору у видах спортивних занять відповідно до можливостей, інтересів та бажань особистості; сприяти в організації фізично активного способу життя; забезпечити якісну організацію та максимальну безпеку занять; максимально збільшити кількість осіб, які систематично займатимуться спортивною діяльністю та оздоровчою фізкультурою; сприяти розвитку культурно-спортивного обслуговування; формувати громадську думку про активну участь у спортивно-масовій роботі.

Отже, спортивні заняття у дозвільній системі спрямовуються на задоволення потреб людини у вільному виборі тих чи інших видів діяльності, в активному відпочинку, у прагненні до фізичного удосконалення та зміцнення власного здоров'я, у пошуку середовища для спілкування. Форми й методи роботи спортивного дозвілля у зарубіжних країнах мають на меті розвиток соціально-культурної активності людини, її ініціативи та творчості.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Tödmann F. Freizeitsport und Verein. – Frankfurt/Main, 1982. – 135 S.
2. Ключко Ю. Проблеми праці та відпочинку у цивілізованих країнах Заходу //Посвіт. – 2000. - №1. – С. 36-42.
3. Михайлов А. Быстрее, выше, сильнее // Япония сегодня. – 2002, октябрь. – С. 2-9.

4. Организация спортивного досуга населения ФРГ //Культура и искусство за рубежом. Сер. Культурно-просветительная работа. Самодеятельное творчество. Экспресс-информ. 1988. Вып. 1. – 12с.

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАРУБІЖЖІ

ЛЮБОВ ЧЕХОВСЬКА

Львівський державний інститут фізичної культури

Найбільшої актуальності проблема використання вільного часу набула у другій половині XIX ст.

Ритм життя маси працівників у промислових центрах XIX ст. диктувався темпом машинної праці, а дрібних торговців та власників невеличких підприємств – конкурентною боротьбою. Урбанізація міст призводила до перенаселення, виникнення значної кількості житлових кварталів. У містах проживала значна кількість колишніх мешканців сільської місцевості, що звикли до простору, народних ігор та змагань простонеба. Це було однією з причин виникнення рекреаційної діяльності [1].

У рекреаційному русі діяли організації різних типів, зокрема: релігійні, напіввійськові, муніципальні (територіальні) та фабричні. Вони значно відрізнялись одна від одної за сферою та характером діяльності.

Релігійні організації. Серед них значну прихильність до рекреаційного аспекту фізичної культури проявляли Асоціації молодих християн. Вони вбачали рекреацію засобом більш ефективного розповсюдження релігійних доктрин та релігійного виховання. Асоціація утворювала навколо своїх соборів та шкіл спортивні ігрові майданчики, парки для відпочинку, включалась в організацію програм проведення різноманітних заходів простонеба, розповсюджувала ігрові види спорту. Католицькі організації також залучались до розповсюдження рекреаційного руху. Церква забезпечувала свої молодіжні осередки шахами, майданчиками для ігор в кеглі, а також засобами для різноманітних ігор простонеба. Вона прагнула зосередити у своїх руках керівництво спортивними об'єднаннями та гуртками.

З метою координації розрізаних зусиль по активізації рекреаційного руху у 1911 р. було утворено Міжнародний союз католицьких організацій фізичної культури із центром в Римі.

Напіввійськові молодіжні організації. Разом із діяльністю релігійних організацій, робилися спроби організувати позашкільний фізкультурний рух, який забезпечував би військову підготовку та тренування у період між закінченням школи та військовою службою. Окремі спроби утворення таких організацій мали місце у різних країнах. Однак, Англія досягла найбільшого успіху. Найбільш успішним виявилось створення інспектором кавалерії колоніальних військ Робертом Бейден-Пауеллом руху бойскаутів. Він організував з дітей ефективно діючі групи розвідників. На базі цього досвіду він утворив систему випробувань та бойскаутських "законів", яка не тільки відповідала інтересам англійського правлячого класу, а задовольняла потреби підростаючого покоління. За кілька років рух бойскаутів розповсюдився по цілому світу, оскільки в його основу було покладено засади добровільності, товариської співпраці, взаємодопомоги, задоволення. Особливої популярності рух набув у США, Канаді, Угорщині, Чехії, Польщі.